

Historia dworca kolejowego w Żarowie!

Dokładnie 175 lat temu, czyli 29 października 1843 roku uroczyście uruchomiono tzw. „Kolej Świebodzicką”. Była to jedna z najstarszych linii kolejowych w tej części Europy i druga najstarsza na Śląsku. Trasę linii ustalono w miarę możliwości prostolinijnie, przewidując budowę poza stacjami: początkową we Wrocławiu, końcową w Świebodzicach i stacji pośrednich: w Smolcu, Kątach Wrocławskich, Mietkowie, Imbramowicach i w Jaworzynie Śląskiej.

Warto zauważyć, że w Smolcu i Mietkowie były przystanki, a w pozostałych miejscowościach stacje kolejowe. W Jaworzynie Śląskiej, której jeszcze w zasadzie nie było, stację wybudowano „w szczerym polu”, pomiędzy Bolesławicami i Czechami, planując tutaj węzeł w kierunku m.in. Świdnicy i Legnicy. Żarów wtedy niestety był wciąż nieliczną się osadą z chatami pokrytymi strzechą. Z czasem ilość stacji, wraz z początkową i końcową, wzrosła z siedmiu do jedenastu, gdyż zbudowano je jeszcze w Muchoborze Wielkim (obecnie Wrocław Zachodni), Sadowicach, Żarowie i Cierniach.

Oddanie do użytku odcinka do Ząbkowic Śląskich w 1855 roku zakończyło drugi etap rozwoju sieci Kolei Wrocławsko–Świdnicko–Świebodzkiej. Najprawdopodobniej z tej okazji opracowano i wydano interesującą planszę z budowlami tejże kolei pt. „Baulichkeiten der Breslau–Schweidnitz–Freiburger Eisenbahn”. Niniejszą planszę stanowi zbiór litografii przygotowanych przez E. H. Hermanna z Drezna, przedstawiających m.in. dworce kolejowe od Wrocławia do Wałbrzycha (numery od 1 do 10), między którymi pod pozycją 6 znajduje się już Żarów. Można zatem przypuszczać, że pierwszy budynek stacji w Żarowie powstał w latach ok. 1850-1855.

Ciekawostką jest to, że na żarowskim Regale pamięci, który znajduje się w Bibliotece Publicznej, zdeponowane są trzy oryginalne bilety: pierwszy Bilet (Fahrkarte) z dnia 21 sierpnia 1944 roku, dla jednej osoby bez zniżki, z Saarau (Żarowa) do Nikolausdorf (Mikułowa /pow. zgorzelecki), drugi z dnia 8 sierpnia 1944 roku, dla jednej osoby bez zniżki, z Saarau (Żarowa) do Jannowitz (Janowic Wielkich) oraz trzeci bilet kartonikowy z 1991 roku. Eksponaty można oglądać w godzinach funkcjonowania biblioteki.

Kolejną ciekawą informacją jest to, że przez Żarów według „legendy” przejeżdżać miał w kierunku Wałbrzycha tzw. "złoty pociąg". Według dokumentów rosyjskich w 1945 roku po tych torach przemieszczał się także niemiecki pociąg pancerny. Dokumenty mówiące o tym ostatnim, istnieją jednak naprawdę. Odnotowano w nich relacje o "pociągu pancernym", który pojawił w dniach 15 lutego i 29 kwietnia 1945 roku w okolicy Żarowa (niem. Saarau) – stacja usytuowana na 42,61 km linii kolejowej Wrocław Świebodzki (niem. Breslau Freiburger Bahnhof) – Zgorzelec (niem. Görlitz).

W latach 2017–2018 dokonano gruntownej przebudowy dworca w ramach Programu Inwestycji Dworcowych. Koszt modernizacji wyniósł ok. 5 mln zł i został pokryty ze środków własnych PKP SA i środków budżetu państwa. 24 maja 2018 wyremontowany dworzec został udostępniony podróżnym.

Źródło:

1. Biblioteka dziedzictwa kulturowego i historycznego Gminy Żarów, *Bilety kolejowe Saarau/Żarów*, [online: 08.06.2017, dostęp 09.12.2018], <http://bibliotekadziedzictwa.pl/portfolio/bilety-kolejowe-saarauzarow/>
2. Bogdan Mucha, *Niemiecki pociąg pancerny w akcji pod Żarowem w świetle dokumentów z 1945 roku*, [online: 22.12.2017, dostęp 09.12.2018], <http://www.izba.centrum.zarow.pl/artykuly/772-niemiecki-pociag-pancerny-w-akcji-pod-zarowem-w-swietle-dokumentow-z-1945-roku>